

מה הטעם של אכרָהם? אלא שהוא היה יודע ומצָרף את כל אותם השליטים מנהיגי העולם בכל צדדי הישוב, והיה שוקל ומצָרף אותם השולטים בצדדי הישוב מנהיגי הפוכבים והמזלות שלהם מי הם החזקים אלו על אלו. והיה שוקל את כל ישובי העולם [ולא] והיה עולה בידו. פשהגיע למקום הזה ראה את חזק העמקים ולא יכל לעמד בו. פִּינן שראָה הקדוש ברוך הוא את התעוררותו ותשוקתו, מיד התגלה עליו ואמר לו לך לך, לדעת אותך ולתקן עצמך.

מארצך - מאותו הצד של הישוב שהיית נדבק בו. וממולדתך - מאותה החכמה שאתה מתבונן ושוקל את תולדתך והרגע והשעה והזמן שנולדת בו, ובאותו הפוכב ובאותו המזל. ומבית אביך - שלא תשגיח בבית אביך. ואם יש לך שרש להצליח בעולם מבית אביך, משום כך לך לך מהחכמה הזו ומההשגחה הזו בא ראה שפך הוא, שהרי יצאו מאור פשדים והיו בחרן, למה יאמר לו לך לך מארצך וממולדתך? אלא עקר הדבר פמו שנאמר. אל הארץ אשר ארצך. ארצך - מה שלא יכלת לעמד עליו, ולא יכלת לדעת את פח הארץ ההיא שהוא עמק ונסתר.

ואעשך לגוי גדול וגוי. ואעשך - משום שפתוב לך לך. ואברכך - משום שפתוב מארצך. ואגדלה שפך - משום שפתוב ממולדתך. והיה ברכה - משום שפתוב ומבית אביך.

מאי טעמא דאברהם. אלא דאיהו הוה ידע וצריך בכל אנון שלטנין מדברי עלמא בכל סטרי דישובא, והוה תקיל וצריך אנון דשלטין בסטרי דישובא מדברי פכביא ומזליהון, מאן אנון תקיפין אלין על אלין, והוה תקיל כל ישובי דעלמא (ולא) והוה סליק בידוי. פד מטא להאי אתר חמא תקיפו דעמיקין ולא יכיל למיקם ביה. פִּינן דחמא קדשא בריך הוא אתערותא דיליה ותיאובתא דיליה, מיד אתגלי עליה ואמר ליה לך לך, למנדע לך ולאתקנא גרמך.

מארצך, מההוא סטרא דישובא דהוית מתדבק ביה. וממולדתך, מההוא חכמה דאת משגח ותקיל תולדתא דילך ורגעא ושעתא וזמנא דאתיילידת ביה ובההוא כוכבא ובההוא מזל. ומבית אביך, דלא תשגח בביתא דאבוך. ואי אית לך שרשא לאצלחא בעלמא מביתא דאבוך, בגין כך לך לך מהחכמה דא ומאשגחותא דא.

תא חזי, דהכי הוא, דהא נפקו מאור פשדים והוה בחרן, אמאי יימא ליה לך לך מארצך וממולדתך. אלא עקרא דמלתא כמה דאתמר. אל הארץ אשר ארצך. ארצך מה דלא יכילת למיקם עליה ולא יכילת למנדע חילא דההיא ארעא דאיהו עמיק וסתים:

ואעשך לגוי גדול וגוי ואעשך, בגין דכתיב לך לך. ואברכך, בגין דכתיב מארצך. ואגדלה שפך, בגין דכתיב וממולדתך. והיה ברכה, בגין דכתיב ומבית אביך.

סתרי תורה

סתרי תורה

ואַעֲשֶׂה לְגוֹי גְדוֹל הַיּ אֵי בְרַכְתָּא חֲדָא, וְאַבְרָכְךָ תְּרִין, וְאַגְדְּלָה שְׁמֵךְ תְּלַת, וְהָיָה בְּרַכָּה אַרְבַּע. וְאַבְרָכָה מְבַרְכִיךָ חֲמֵשׁ, וּמְקַלְלֶךָ אָאוּר שִׁית. וְנִבְרַכּוּ בְךָ כָּל מְשַׁפְּחוֹת הָאָדָמָה הָא שְׁבַע. פִּינּוֹן דְּאַתְּבְּרַכּוּ בְּאַלְיִן שְׁבַע בְּרַכְאֵן, מַה כְּתִיב וְיִלְךְ אַבְרָם כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יי לְנַחְתָּא לְהָאֵי עֲלָמָא כְּמָה דְאַתְּפַקְדָּא.

מִיָּד וְיִלְךְ אֲתוּ לוֹט. דָּא אִיהוּ נָחַשׁ דְּאַתְלַטְיָא וְאַתְלַטְיָא עֲלָמָא בְּגִיגְיָה דְּאִיהוּ קָאִים לְפַתְחָא לְאַסְטָאָה לְגוּפָא, וְלֹא תַפְעוּל נְשַׁמְתָּא פּוּלְחָנָא דְאַתְּפַקְדַת עַד דִּיעַבְרוּן עֲלָה בְּהָאֵי עֲלָמָא תְּלַת עֶשֶׂר שְׁנִין, דְּהָא מְתְרִיסַר שְׁנִין וְלַעֲיִלָּא נְשַׁמְתָּא אֲתַעֲרַת לְמַפְלַח פּוּלְחָנָא דְאַתְּפַקְדַת הָדָא הוּא דְכְּתִיב. וְאַבְרָם בֶּן חֲמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה. שְׁבַע וְחֲמֵשׁ תְּרִיסַר אַנּוּן (וּתְרִין עֲלָאִין עֲלִיָּהּ אַרְבַּע סְרִי אַנּוּן).

וְכַדִּין אֲתַחֲזִיאַת נְשַׁמְתָּא בְּהָאֵי עֲלָמָא. דְּאִיהִי אֲתָיָא מִחֲמַשׁ שָׁנִים דְּאַנּוּן ת"ק פְּרַסֵי דְּאַיִלְנָא דְחַיִי. וְשִׁבְעִים שָׁנָה דָּא אִיהוּ הַהוּא אִילְנָא מִמֶּשׁ דְּאִיהוּ שְׁבִיעַאָה לְדַרְגִין וְשִׁבְעִין שָׁנָה אֲתַקְרִי. כְּדִין נִפְקַת מִתְּהוּא זוּהָמָא דְנַחַשׁ וְעֹאֲלַת בְּפּוּלְחָנָא קְדִישָׁא הָדָא הוּא דְכְּתִיב בְּצִאֲתוֹ מִחֶרֶן (יְמִי ע' שָׁנָה לֹא סְפוּרוֹת חַיִּים מִתְּהוּא אַרְבַּע סְרִי) מִתְּהוּא רּוּגְזָא וְתוּקְפָא דְהַהוּא (שְׁטוּ) נַחַשׁ דְּהָיָה אֲסֻטִי לִיָּה עַד הַשְּׁתָּא לְגוּפָא וְשִׁלְטָא עֲלוּי.

בְּאַיִלְנָא שְׁלִטָּא עֲרֵלָה תְּלַת שְׁנִין. כְּבַר נֶשׁ תְּלַת סְרִי שְׁנִין דְּאַקְרוּן שְׁנֵי עֲרֵלָה, פִּינּוֹן דְּאַעֲבְרוּ עַל גּוּפָא אַנּוּן שְׁנִין וְאַתְּעַבְרַת (ר"א וְאַתְּעַרַת) נְשַׁמְתָּא לְמַפְלַח פּוּלְחָנָא קְדִישָׁא, פְּקִידַת לְגוּפָא לְרַעוּתָא טְבָא, לְכַפּוּף לְתַהוּא נַחַשׁ דְּהָא לֹא יְכִיל לְשִׁלְטָאָה כְּמָה דְּהוּי, דְכְּתִיב וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת שְׂרֵי אֲשֶׁתּוֹ וְגו' (אַבְרָם דָּא י' אֶת שְׂרֵי דָא ה' י' דָּא

וְאַעֲשֶׂה לְגוֹי גְדוֹל. זוּ בְּרַכָּה אַחַת. וְאַבְרָכְךָ - שְׁתִּים. וְאַגְדְּלָה שְׁמֵךְ - שְׁלֹשׁ. וְהָיָה בְּרַכָּה - אַרְבַּע. וְאַבְרָכָה מְבַרְכִיךָ - חֲמֵשׁ. וּמְקַלְלֶךָ אָאוּר - שֵׁשׁ. וְנִבְרַכּוּ בְךָ כָּל מְשַׁפְּחוֹת הָאָדָמָה - הֵנָּה שְׁבַע. פִּינּוֹן שְׁתַּתְּבְּרַךְ בְּשִׁבְעַת הַבְּרַכּוֹת הַלְלוּ, מַה כְּתוּב? וְיִלְךְ אַבְרָם כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו ה', לְרֹדֶת לְעוֹלָם הֵנָּה כְּפִי שְׁהַצְטוּהָ.

מִיָּד וְיִלְךְ אֲתוּ לוֹט. זֶה הַנַּחֲשׁ שְׁתַּתְּקַלֵּל וְהַתְּקַלֵּל הָעוֹלָם בְּגִלְלוֹ, שֶׁהוּא עוֹמֵד לְפַתַח לְהַסְטִין לְגוּף, וְלֹא תַפְעַל הַנְּשֻׁמָּה עֲבוּדָה שְׁהַצְטוּתָה עַד שְׁיַעֲבְרוּ עֲלֶיהָ בְּעוֹלָם הֵנָּה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים. שְׁהֵרִי מְשֻׁנִים עֶשֶׂר שָׁנִים וְמוֹעֵלָה מִתְּעוֹרְרַת הַנְּשֻׁמָּה לְעַבְדוֹת אֵת הָעֲבוּדָה שְׁהַצְטוּתָה. זֶהוּ שְׁכַתּוּב. וְאַבְרָם בֶּן חֲמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה. שְׁבַע וְחֲמֵשׁ הֵם שָׁנִים עֶשֶׂר [וְשְׁנֵי עֲלוּיִים עֲלֶיהֶם - אַרְבַּעַת עֶשֶׂר הֵם].

וְאִזּוּ נְרָאִית הַנְּשֻׁמָּה בְּעוֹלָם הֵנָּה, שְׁהִיא בְּאָה מִחֲמַשׁ שָׁנִים שְׁהֵם ת"ק פְּרַסוֹת שֶׁל עֵץ הַחַיִּים. וְשִׁבְעִים שָׁנָה - זֶהוּ אוֹתוֹ אֵילָן מִמֶּשׁ, שֶׁהוּא שְׁבִיעֵי לְדַרְגוֹת וְנִקְרָא שְׁבִיעִים שָׁנָה. אִזּוּ יוֹצֵאת מֵאוּתָהּ זֶהְמַת הַנַּחֲשׁ, וְנִכְנַסַת לְעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה. זֶהוּ שְׁכַתּוּב בְּצִאֲתוֹ מִחֶרֶן [יְמִי שְׁבִיעִים שָׁנָה לֹא סְפוּרוֹת חַיִּים מֵאוּתָם אַרְבַּע עֶשְׂרֵה] מֵאוּתוֹ הֶרְגֵז וְהַתְּקַף שֶׁל [הַשְּׁטוּן] הַהוּא הַנַּחֲשׁ שְׁהִיָּה מְסִית אוֹתוֹ עַד עַכְשָׁו אֵת הַגּוּף וְשׁוֹלֵט עֲלוּי.

בְּאַיִלְן שׁוֹלֵטַת עֲרֵלָה שְׁלֹשׁ שָׁנִים. בְּאֲדָם שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים שְׁנַקְרָאִים שְׁנֵי עֲרֵלָה. פִּינּוֹן שְׁעַבְרוּ עַל הַגּוּף אוֹתָן הַשָּׁנִים וְהַתְּעַבְרָה [ר"א וְהַתְּעוֹרְרָה] הַנְּשֻׁמָּה לְעַבְדוֹת אֵת הַקְּדוּשָׁה, הִיא מְצוּיָה אֵת הַגּוּף לְרַצּוֹן טוֹב, לְהַכְנִיעַ אֵת אוֹתוֹ הַנַּחֲשׁ שְׁהֵנָּה לֹא יְכוּל לְשִׁלְטַת כְּמוֹ שְׁהִיָּה, שְׁכַתּוּב וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת שְׂרֵי אֲשֶׁתּוֹ וְגו' [אַבְרָם יו' י' אֶת שְׂרֵי יו' ה' י' יו' הַנְּשֻׁמָּה לְנְשֻׁמָּה, הוּא יְכַר. ה' יו' הַנְּשֻׁמָּה שֶׁל הַנַּחֲשׁ]. זֶה הַגּוּף, שֶׁהוּא